

Єгорова І.В.
*канд.пед.наук, доцент кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Б.Ступарика
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»*

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ» У ПРОЦЕСІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасна державна політика у сфері надання освітніх послуг виокремлює основні завдання, які спонукають реформувати систему освіти з метою підвищення її ефективності. Умовно ці завдання можна розподілити за напрямками: а) гуманістичний - зумовлений розумінням того, щоби дати кожному максимально можливу освіту відповідно до його індивідуальних здібностей; б) соціальний - покликаний зміцнювати соціальну структуру суспільства, а також соціальні контракти з громадянами; в) прагматичний - направлений на продуктивність і економічне процвітання, де у процесі удосконалення системи освіти, основний наголос робиться на тому, щоб навчити дітей, як стати продуктивними дорослими. Таким чином, стратегічною метою системи фахового зростання педагогічних і науково-педагогічних працівників є забезпечення умов для їхнього професійного розвитку і саморозвитку, а також формування в них відповідних потреб.

Система управління навчальним закладом у сучасних умовах є складним процесом, який вимагає глибоких знань та розуміння мети та завдань діяльності навчального закладу, вивчення та аналізу вже отриманих результатів навчально-виховного процесу, планування оптимальних шляхів розвитку та підвищення ефективності роботи закладу освіти, стимулювання творчого пошуку педагогічних працівників та здійснення самооцінки роботи закладу освіти. Тому можна стверджувати що, освітній процес, як діяльнісна система, знаходиться постійно в безупинному розвитку, володіючи колосальною здатністю до удосконалення, за умови чіткої наукової організації управління ним (педагогічного менеджменту), та контролю (педагогічним моніторингом) і, навпаки, - виявляє схильність до деградації (негативний розвиток і удосконалювання) -

при відсутності чи поганій організації управління (педагогічного менеджменту) та за відсутності моніторингу цього процесу. Звідси, керувати пізнавальним і самоосвітнім процесом - це значить у першу чергу направляти, допомагати, виправляти на основі чіткого планування, організації і моніторингу. Адже відомо, що немає якісного управління без професійного, глибокого та всестороннього моніторингу.

Як стверджують науковці, моніторинг й оцінювання – це споріднені речі, проте між ними існує суттєва відмінність. *Моніторинг* передбачає систематичне збирання фактів про контекст, вхідні ресурси, процеси й результати в системі освіти. *Оцінювання* передбачає застосування зібраних даних для того, щоб сформулювати оцінне судження про ситуацію. Систематичне збирання фактів про рівень досягнень у навчанні, подібно до показникової системи під час проведення моніторингу навчального процесу, - важливий елемент оцінювання у моделі *підзвітності*. Моніторинг указує на те, як через оцінні судження можна забезпечити існування підзвітності для того, щоб впливати на системи керування й контролю [1,12]

Розвиток вітчизняної вищої педагогічної освіти, забезпечення її конкурентоспроможності на міжнародному рівні актуалізує потребу в забезпеченні гарантовано якісних результатів навчання студентів магістратури шляхом реформування системи освіти. Саме тому у 2019 році на базі кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» було розширено спеціальність, за якою здійснюється підготовка фахівців галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Тепер випускники магістратури мають можливість отримати подвійну кваліфікацію, а саме: «Викладач ЗВО. Вчитель (із зазначенням обраного предмету)» та «Викладач ЗВО. Професіонал з управління та експертизи освітнього простору»). Навчальний план для даних кваліфікацій розроблений згідно з урахуванням терміну навчання - 1 рік та 4 місяці. У відповідності до нього у третьому семестрі магістри вивчають дисципліну «Моніторинг та оцінювання якості освіти».

Дисципліна містить 3 кредити та передбачає таку кількість годин для денної форми навчання : 14 годин лекційних, 16 годин – практичні-семінарські заняття та 60 годин на самостійну роботу. Програма навчальної дисципліни сприяє розкриттю та вивчення ряду тем, основна мета яких полягає у підготовці магістрів, майбутніх

викладачів ЗВО та професіоналів у сфері управління та експертизи освітнього простору до педагогічного моніторингу в закладах освіти та до засвоєння теоретико-методичних основ управління такою діяльністю. Дисципліна направлена на засвоєння магістрами цілісної системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти, формування готовності до практичної діяльності майбутніх керівних кадрів, з процесів оцінювання в освітній галузі і застосування практичних навичок у професійно-педагогічній діяльності. Викладання навчальної дисципліни передбачає формування у студентів уявлень про сучасний стан моніторингу та педагогічного контролю в системі вищої освіти: розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічних явищ; вивчення теоретичних основ педагогічного контролю.

У процесі вивчення дисципліни «Моніторинг та оцінювання якості освіти» магістри повинні *знати* : основні педагогічні поняття «професіоналізм», «професійна компетентність», «моніторинг», «якість освіти», «технологія», «тестові завдання»; умови та закономірності успішного функціонування моніторингу якості освіти у виховному процесі закладу освіти; принципи здійснення моніторингу; етапи здійснення моніторингу; методику організації моніторингу якості освіти.

Уміти: самостійно та вільно орієнтуватися в науково-теоретичних засадах професійної компетентності; обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем розробки та застосування моніторингових технологій у практиці роботи з учнями школи та студентами ЗВО; формувати систему педагогічних поглядів та індивідуального стилю діяльності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання якості освіти» акцент робиться на формуванні у студентів - магістрів бажання навчатися, професійно зростати, що в подальшому може позитивно вплинути на кар'єрне просування.

Список використаних джерел

1. Байназарова О.О. , Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: Методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 58 с.

